

POLITECHNIKA WROCŁAWSKA

WYDZIAŁ ELEKTRONIKI

KIERUNEK: Informatyka (INF)
SPECJALNOŚĆ: Inżynieria systemów informatycznych (INS)

Projekt z rozproszonych i obiektowych systemów baz danych

Rozproszony system bazodanowy przeznaczony do
obsługi kina

AUTOR:
Radosław Taborski - 209347
Piotr Konieczny - 209174

PROWADZĄCY PROJEKT:
dr inż. Robert Wójcik

OCENA PROJEKTU:

Spis treści

Spis rysunków	3
Spis tabel	4
Spis listingów	5
1 Wstęp	6
1.1 Cele projektu	6
1.2 Założenia projektowe	6
1.3 Zakres projektu	6
2 Replikacja w systemie baz danych MySQL	8
2.1 Pojęcie replikacji i podstawowe informacje	8
2.2 Replikacja master-slave	8
2.3 Testowanie mechanizmów replikacji	9
3 Model konceptualny i fizyczny baz danych	11
3.1 Model konceptualny	11
3.2 Model fizyczny	12
4 Implementacja baz danych w środowisku MySQL	14
4.1 Konfiguracja kontenerów z środowiskiem MySQL 5.7 i phpMyAdmin	14
4.2 Realizacja bazy danych	17
4.2.1 Tabele	17
4.2.2 Widoki	18
4.2.3 Procedury	19
4.3 Wykorzystanie mechanizmów replikacji master-slave	21
5 Projekt i implementacja aplikacji klienckiej oraz REST API	22
5.1 Funkcje aplikacji	22
5.1.1 Diagram przypadków użycia	22
5.1.2 Scenariusz wybranych przypadków użycia	23
5.2 Realizacja wybranych funkcjonalności aplikacji	24
5.3 Realizacja REST API	24
6 Wdrożenie i testowanie aplikacji	25
7 Podsumowanie	26
Literatura	27

Spis rysunków

3.1	Model konceptualny węzła rozproszonej bazy danych wykonany w programie Microsoft Visio	11
3.2	Model fizyczny węzła rozproszonej bazy danych wykonany w programie Microsoft Visio	12
4.1	Generowanie tabeli seansów	17
4.2	Generowanie tabeli biletów - przykład użycia klucza głównego, kluczy obcych i ograniczenia "not null"	18
4.3	Generowanie tabeli sal - przykład użycia CHECK	18
4.4	Wygenerowane widoki	18
4.5	Generowanie widoku seansów	19
4.6	Generowanie widoku Miejsc	19
4.7	Przykładowa procedura	20
4.8	Przykładowa procedura	21
5.1	Diagram przypadków użycia	22

Spis tabel

5.1	Scenariusz rejestracji	23
5.2	Scenariusz logowania	23
5.3	Scenariusz zarządzania kinem	24

Spis listingów

4.1	Instalacja programu docker w systemie ubuntu 16.04	14
4.2	Pobranie obrazów z repozytorium	14
4.3	Instalacja narzędzia Docker Compose	14
4.4	Utworzony plik docker-compose.yml	15
5.1	Przykładowy listing	24

Rozdział 1

Wstęp

1.1 Cele projektu

Celem projektu jest stworzenie systemu wspomagającego obsługę kina w oparciu o rozproszoną i obiektową bazę danych. System będzie umożliwiał zarządzanie kinem – z wykorzystaniem relacyjnych baz danych replikujących między sobą dane. W pojedynczym węźle bazy danych zawarte będą tabele opisujące między innymi – seanse filmowe, przydział ich do poszczególnych sal kinowych. Aplikacja będzie umożliwiała ponadto tworzenie nowych wpisów w zależności od rodzaju użytkownika obsługującego program. Pracownik kina będzie wprowadzać nowe seanse do bazy; podczas bezpośredniej sprzedaży biletów będzie również wykreślał miejsca na sali już zajęte – miejsca zawarte na biletach, poszukiwanie rezerwacji wykonanej na konkretną osobę (po imieniu lub nazwisku, czy też numerze rezerwacji). Użytkownik(Klient) będzie mógł rezerwować konkretne miejsce na określony seans.

1.2 Założenia projektowe

Projekt został wykonany przy użyciu MySQL 5.7. Rozproszoność systemu oparta została o dockery, na których skonfigurowane zostały węzły zarówno slave jak i master. W trakcie realizacji projektu zostały wykorzystane mechanizmy replikacji master-slave oraz master-slave z opóźnieniem. Do wykonania projektu bazy danych wykorzystane zostało narzędzie Microsoft Visio. Zarządzanie bazą danych odbywało się z poziomu narzędzia zwanego phpMyAdmin. Aplikacja kliencka została wykonana w technologii webowej, z wykorzystaniem platformy programistycznej Angular2 oraz języka programowania TypeScript. Komunikacja między bazą danych a aplikacją kliencką zapewnia api restowe napisane w języku PHP.

1.3 Zakres projektu

Zakres projektu dotyczy zaprojektowania i implementacji rozproszonego systemu bazodanowego dla kina. Projekt składa się z kilku etapów.

- Określenie wymagań funkcjonalnych aplikacji bazodanowej
- Testowanie mechanizmów replikacji oraz rozpraszania danych
- Opracowanie modelu koncepcyjnego i fizycznego bazy danych
- Implementacja bazy danych, procedur i widoków

-
- Projektowanie i implementacja aplikacji klienckiej
 - Wdrożenie i testowanie aplikacji klienckiej

Rozdział 2

Replikacja w systemie baz danych MySQL

2.1 Pojęcie replikacji i podstawowe informacje

Replikacja bazy danych polega na powielaniu bazy danych między różnymi serwerami baz danych, co ma miejsce np. przy pracy w klastrze. Replikacja pozwala na:

- **skalowalność**: dzięki temu możliwe jest rozłożenie obciążenia między wieloma serwerami; operacje zapisu i aktualizacji rekordów mogą odbywać się na jednym serwerze, a pobieranie i przeszukiwanie danych na innych, a znacznie obciążające serwer operacje - na jeszcze innych. Na jednej z kopii mogą pracować analitycy, deweloperzy itp.
- **bezpieczeństwo**: dzięki replikacji tworzymy kopie istniejącej bazy produkcyjnej, które co prawda nie uchronią nas przed operacjami typu *DROP*, ale zapewnią ciągły dostęp do bazy danych w przypadku awarii sprzętu głównego serwera.
- **analizę**: skomplikowane operacje analityczne, różnego rodzaju przeliczenia i analizy statystyczne mogą być wykonywane na osobnym serwerze bez obciążania głównej bazy.
- **separację**: możemy udostępnić kopię bazy produkcyjnej dla deweloperów i testerów, aby swoje prace wykonywali na kopii bazy danych.

Replikację można podzielić na:

- replikację typu *master-slave* - wtedy na bazie produkcyjnej (*master*) wykonywane są operacje modyfikacji danych, natomiast na pozostałe przenoszona jest kopia bazy danych z serwera głównego
- replikację typu *master-master*, inaczej duplikacja, gdzie zmiany czy modyfikacje danych mogą być wykonane na dowolnym komputerze i dochodzi do obustronnej synchronizacji baz danych; dzięki takiemu rozwiązaniu zmiany przeprowadzone na jednej z baz danych zostaną również prowadzone na pozostałych.

2.2 Replikacja master-slave

Replikacja danych w *MySQL* opiera się o bardzo prostą zasadę: serwer główny (*master*) prowadzi swego rodzaju dziennik, w którym zapisuje każdą czynność, którą wykonał. Wykorzystuje do tego logi binarne zawierające instrukcje, które wykonał *master*. Serwer zapasowy (*slave*) odczytuje te dane i kolejno wykonuje zapytania, zapewniając bazę kolejnymi rekordami. Efektem tej pracy są dwie identyczne bazy danych.

Po skonfigurowaniu mechanizmu replikacji na serwerze master pojawia się dodatkowy wątek, który odpowiada za wysyłanie bin-logów do serwerów *slave*. Z kolei serwer zapasowy ma dwa wątki:

- **I/O Thread [wątek wejścia-wyjścia]** - odpowiada za odbieranie dziennika od serwera głównego i zapisuje go w plikach tymczasowych (relay-log),
- **SQL Thread [wątek SQL]** - zajmuje się parsowaniem tych plików i wykonywaniem zapytań do bazy.

System bazodanowy MySQL umożliwia trzy różne metody replikacji, co przekłada się na format danych zapisywanych do bin-logów. Za wybór metody replikacji odpowiada zmienna `binlog_format`, która może przyjąć wartość: ROW, STATEMENT, MIXED.

Metody replikacji:

- **SBR (statement-based replication)** - w tym trybie, serwer do pliku zapisuje zapytania jakie wykonał.
- **RBR (row-based replication)** - do bin-logów zapisywane są wyniki działań zapytań na serwerze master. Zapisywana jest informacja jaki rekord został w jaki sposób zmieniony.
- **MFL (mixed-format logging)** - jest to połączenie dwóch powyższych typów replikacji.

Technika replikacji **SBR** jest bardzo szybka i wydajna, ponieważ w jej przypadku serwer główny zapisuje do pliku zapytanie jakie wykonał, następnie serwer zapasowy je odczytuje i wykonuje. Niestety do pliku logów zapisywane są tylko zapytania SQL, co przysporzy nam problemów, gdy nasze zapytania będą bardziej złożone.

Problem ten rozwiązała metoda **RBR**, która do bin-logów zapisuje wyłącznie zmiany jakie zaszły po wykonaniu polecenia - logowane są informacje na temat sposobu modyfikacji konkretnych rekordów. Niestety metoda ta jest znacznie wolniejsza od poprzedniej oraz zwiększa ilość wysyłanych danych pomiędzy replikującymi się serwerami.

Z pomocą przyszła nam metoda **MFL**, w której w większości przypadków, logowane są zapytania SQL tak jak w przypadku **SBR**, natomiast dla zapytań, których wynik nie jest przewidywalny, włączana jest replikacja **RBR**.

2.3 Testowanie mechanizmów replikacji

W projekcie użyta zostanie konfiguracja Master-Slave. Poniżej wypunktowane zostały wnioski z przeprowadzonych testów replikacji bazodanowej MySQL.

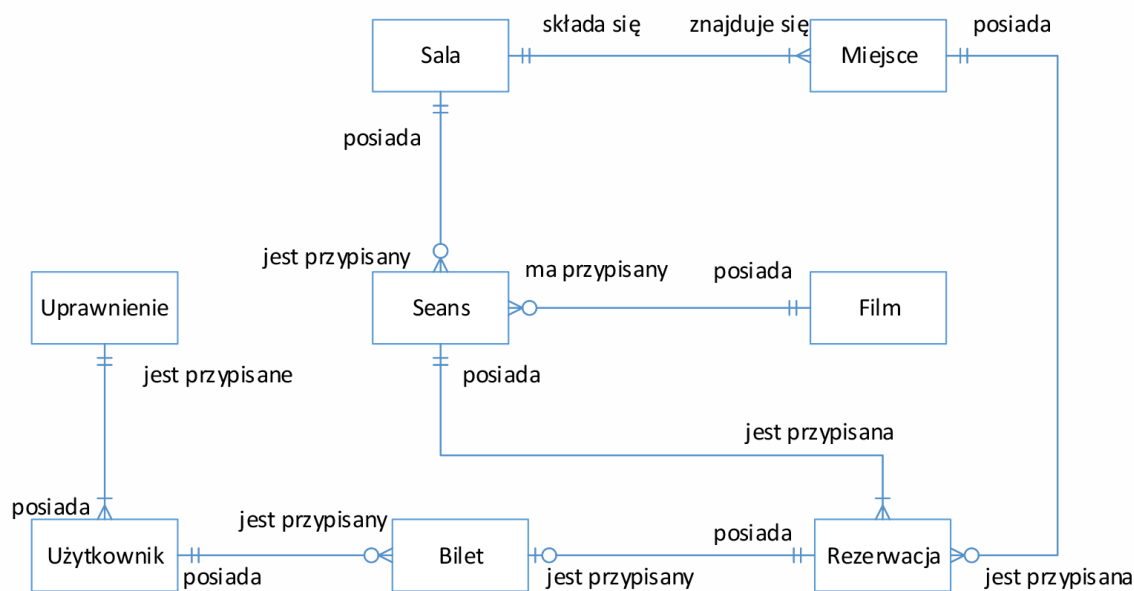
- Po skonfigurowaniu replikacji wymagane jest utworzenie bazy danych *slave*, która posiada tą samą strukturę co *master*
- Dane zawarte w bazie *master* nie zostaną automatycznie skopiowane do bazy *slave* po skonfigurowaniu replikacji. Należy ręcznie zsynchronizować dane w tabelach.
- W przypadku wyłączenia bazy danych *slave* i modyfikacji bazy *master* baza *slave* zostanie zsynchronizowana po ponownym podłączeniu do sieci.

- *Slave* – odczyt; *master* – zapis, modyfikacja, usuwanie. Gdy *slave* jest wyłączony zapytania GET są wysyłane do innego *slave*, a w ostateczności *mastera*. Gdy jest wyłączony *master* można jedynie odczytywać dane z serwera. Natomiast na ten czas jakakolwiek modyfikacja danych jest niemożliwa.
- Od wersji *MySQL* 5.7 możliwa jest replikacja Master-Slave z opóźnieniem. Domyślnie master natychmiastowo wysyła bin-log do węzłów typu *slave*, jednak możliwe jest celowe wprowadzenie opóźnienia, np. w celu ochrony bazy danych przed poleceniem DROP, który wykonany na *masterze*, usunie również bazę/ tabele na standardowych węzłach *slave*. Odpowiednio duże opóźnienie daje możliwość na reakcję ze strony admina, tak aby w razie konieczności ocalić opóźniony węzeł.

Rozdział 3

Model konceptualny i fizyczny baz danych

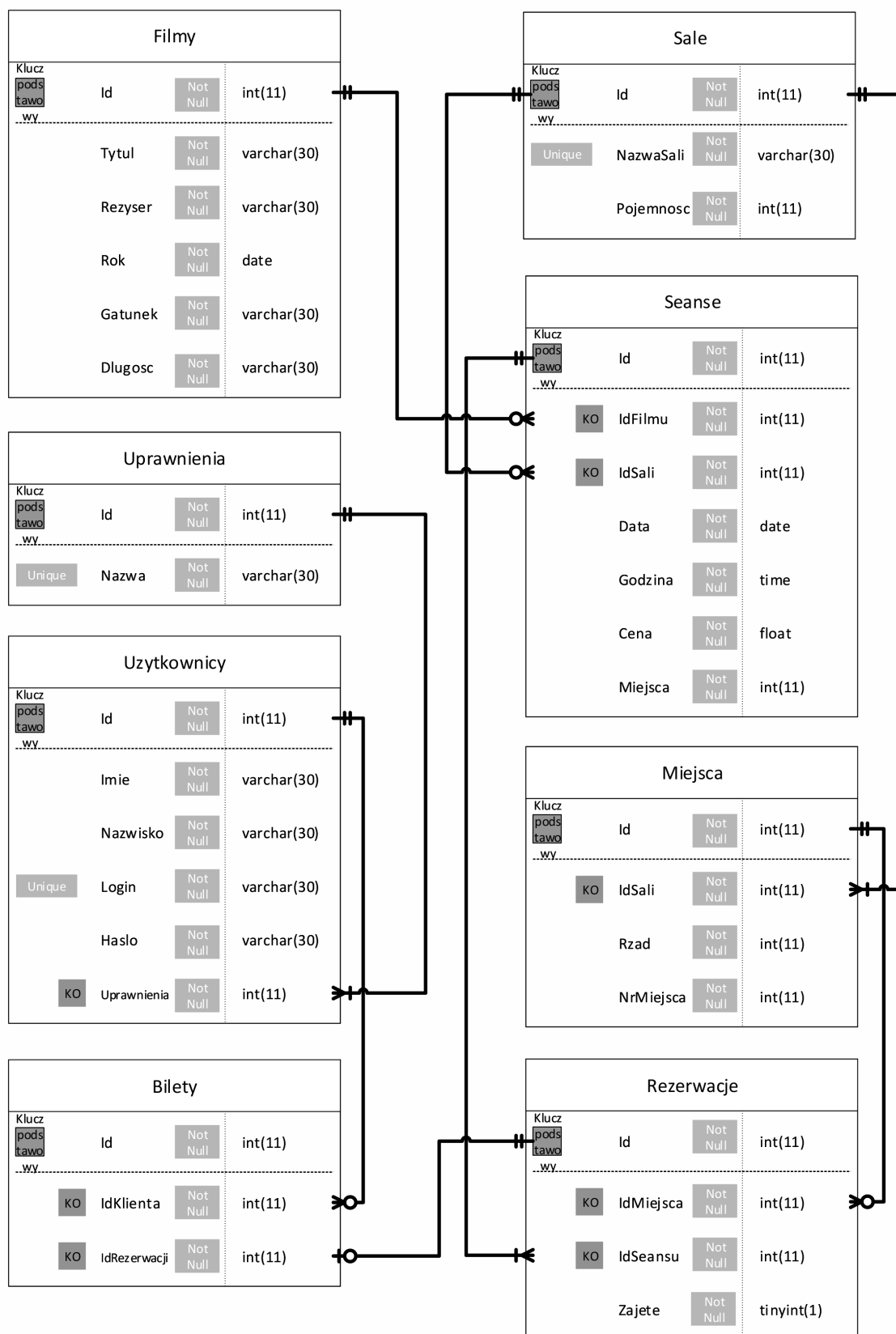
3.1 Model konceptualny

Rysunek 3.1 Model konceptualny węzła rozproszonej bazy danych wykonany w programie Microsoft Visio

W bazie danych dominują relacje typu jeden do wielu. Na każdej sali może odbywać się wiele seansów, natomiast każdy seans posiada tylko jeden film i jedną salę. Każde miejsce również ma przypisaną jedną konkretną salę. Na jedno miejsce może przypadać wiele rezerwacji, w zależności od seansu. Również każdy użytkownik może mieć wiele kupionych biletów lub nie mieć ich wcale. Oraz istnieje wielu użytkowników o tych samych uprawnieniach. Jedyną relacją, która nie jest jeden do wielu, to powiązanie między tabelą *Bilety* i *Rezerwacje*. Na każdą rezerwację może być maksymalnie jeden bilet, który odpowiada jednej rezerwacji, rozumianej tutaj jako miejsce na konkretny seans, które może być zajęte lub też nie.

3.2 Model fizyczny

Rysunek 3.2 Model fizyczny węzła rozproszonej bazy danych wykonany w programie Microsoft Visio

Tabele:

- *Filmy* - przechowuje najważniejsze informacje o filmach, takie jak ich tytuł, nazwiska reżyserów, daty premiery, gatunek oraz czas trwania, żadna z tych wartości nie może pozostać pusta;
- *Sale* - jedynymi niezbędnymi w projekcie parametrami charakteryzującymi sale są jej unikalna nazwa i pojemność ukazująca liczbę dostępnych miejsc siedzących;
- *Seanse* - każdy seans ma przypisany film oraz salę. Dodatkowo przechowuje takie informacje jak data i godzina wyświetlenia seansu, cenę oraz pozostałą liczbę wolnych miejsc;
- *Miejsca* - w tej tabeli przechowywane są wszystkie miejsca siedzące dostępne w kinie. Każde miejsce znajduje się w swojej określonej sali. Każde miejsce dodatkowo ma też numer i rząd w którym się znajduje na sali;
- *Rezerwacje* - jest to spis wszystkich miejsc na wszystkie dostępne seanse. Dodatkowo przechowywana jest wartość zero-jedynkowa odpowiadająca za stan czy miejsce jest już zajęte;
- *Uprawnienia* - w projekcie przewidziane są uprawnienia dwojakiego rodzaju: uprawnienia administratora i użytkownika. Informacja ta ma kluczowe znaczenie podczas logowania do systemu i wyświetlania w nim dostępnych funkcjonalności;
- *Użytkownicy* - każdy użytkownik jest zobligowany podczas procesu rejestracji do podania takich informacji o sobie jak imię i nazwisko, oraz podania hasła i unikalnego loginu przez który będzie się logował i to właśnie te dane są przechowywane w tej tabeli. Dodatkowo również do każdego użytkownika dodawane są jego uprawnienia: administratora lub zwykłego użytkownika;
- *Bilety* - każdy bilet jest przypisany do konkretnego użytkownika i do konkretnego rekordu z tabeli *Rezerwacje*.

Rozdział 4

Implementacja baz danych w środowisku MySQL

By zaimplementować kilka rozproszonych węzłów bazy danych posłużono się programem docker, który określany jest jako narzędzie pozwalające umieścić program oraz jego zależności w lekkim, przenośnym, wirtualnym kontenerze, który można uruchomić na prawie każdym serwerze z systemem.

4.1 Konfiguracja kontenerów z środowiskiem MySQL 5.7 i phpMyAdmin

W celu instalacji programu *Docker* w systemie ubuntu16.04 posłużyłem się poniższymi komendami.

```
1 curl -fsSL https://download.docker.com/linux/ubuntu/gpg | sudo apt-key add -
2 sudo add-apt-repository "deb [arch=amd64] https://download.docker.com/linux/ubuntu $(lsb_release -cs) stable"
3 sudo apt-get update
4 apt-cache policy docker-ce
5 sudo apt-get install -y docker-ce
```

Listing 4.1 Instalacja programu docker w systemie ubuntu 16.04

Następnie zostały pobrane obrazy *MySQL 5.7* oraz *phpmyadmin*

```
1 docker pull mysql
2 docker pull phpmyadmin/phpmyadmin
```

Listing 4.2 Pobranie obrazów z repozytorium

Kolejnym krokiem było zapewnienie by można było uruchomić kilka identycznych kontenerów jednocześnie. W tym celu skorzystano z narzędzia Docker Compose. By je zainstalować użyto poniższe komendy.

```
1 sudo curl -L https://github.com/docker/compose/releases/download/1.18.0/docker-compose-$(uname -s)-$(uname -m) -o /usr/local/bin/docker-compose
2 sudo chmod +x /usr/local/bin/docker-compose
3 docker-compose --version
```

Listing 4.3 Instalacja narzędzia Docker Compose

W poniższym listingu zamieszczona została zawartość pliku docker-compose.yml. Narzędzie dzięki temu plikowi generuje pięć kontenerów z MySQL 5.7 oraz pięć instancji narzędzia phpmyadmin. Czyli w sumie dziesięć serwisów. Każdy został przekierowany na osobny port. Przez co z łatwością można operować tymi serwisami z poziomu przeglądarki internetowej poprzez localhost.

```
1 version: "2"
2 services:
3     db_master:
4         image: mysql
5         ports:
6             - "3307:3306"
7         environment:
8             MYSQL_USER: user
9             MYSQL_PASSWORD: test
10            MYSQL_ROOT_PASSWORD: master
11        volumes:
12            - master:/var/lib/mysql
13        networks:
14            - default
15    db_slave1:
16        image: mysql
17        ports:
18            - "3308:3306"
19        environment:
20            MYSQL_USER: user
21            MYSQL_PASSWORD: test
22            MYSQL_ROOT_PASSWORD: slave1
23        volumes:
24            - slave1:/var/lib/mysql
25        networks:
26            - default
27    db_slave2:
28        image: mysql
29        ports:
30            - "3309:3306"
31        environment:
32            MYSQL_USER: user
33            MYSQL_PASSWORD: test
34            MYSQL_ROOT_PASSWORD: slave2
35        volumes:
36            - slave2:/var/lib/mysql
37        networks:
38            - default
39    db_slave3:
40        image: mysql
41        ports:
42            - "3310:3306"
43        environment:
44            MYSQL_USER: user
45            MYSQL_PASSWORD: test
46            MYSQL_ROOT_PASSWORD: slave3
47        volumes:
48            - slave3:/var/lib/mysql
49        networks:
50            - default
51    db_slave4:
52        image: mysql
53        ports:
```

```
54         - "3311:3306"
55     environment:
56         MYSQL_USER: user
57         MYSQL_PASSWORD: test
58         MYSQL_ROOT_PASSWORD: slave4
59     volumes:
60         - slave4:/var/lib/mysql
61     networks:
62         - default
63     phpmyadminMaster:
64         image: phpmyadmin/phpmyadmin
65         links:
66             - db_master:db
67         ports:
68             - "8082:80"
69         environment:
70             MYSQL_USER: user
71             MYSQL_PASSWORD: test
72             MYSQL_ROOT_PASSWORD: master
73     phpmyadminSlave1:
74         image: phpmyadmin/phpmyadmin
75         links:
76             - db_slave1:db
77         ports:
78             - "8083:80"
79         environment:
80             MYSQL_USER: user
81             MYSQL_PASSWORD: test
82             MYSQL_ROOT_PASSWORD: slave1
83     phpmyadminSlave2:
84         image: phpmyadmin/phpmyadmin
85         links:
86             - db_slave2:db
87         ports:
88             - "8084:80"
89         environment:
90             MYSQL_USER: user
91             MYSQL_PASSWORD: test
92             MYSQL_ROOT_PASSWORD: slave2
93     phpmyadminSlave3:
94         image: phpmyadmin/phpmyadmin
95         links:
96             - db_slave3:db
97         ports:
98             - "8085:80"
99         environment:
100             MYSQL_USER: user
101             MYSQL_PASSWORD: test
102             MYSQL_ROOT_PASSWORD: slave3
103     phpmyadminSlave4:
104         image: phpmyadmin/phpmyadmin
105         links:
106             - db_slave4:db
107         ports:
108             - "8086:80"
109         environment:
110             MYSQL_USER: user
111             MYSQL_PASSWORD: test
112             MYSQL_ROOT_PASSWORD: slave4
```



```
113 volumes :  
114     master :  
115     slave1 :  
116     slave2 :  
117     slave3 :  
118     slave4 :
```

Listing 4.4 Utworzony plik docker-compose.yml

Generowanie serwisów z pliku odbywa się poprzez wydanie komendy *docker-compose up* znajdując się w katalogu z plikiem docker-compose.yml.

4.2 Realizacja bazy danych

4.2.1 Tabele

Tabele generowano za pomocą skryptów MySQL.

- zdefiniowano klucze główne;
- zdefiniowano klucze obce;
- dodano ograniczenia jeżeli jakiś element nie może być pusty;
- tam gdzie to konieczne (login użytkownika ,nazwa sali i nazwa uprawnień) dodano ograniczenia, aby dane te były unikalne w swoich tabelach;
- sprawdzanie czy podana liczba należy do przedziału wykorzystując słowo kluczowe *CHECK* (pojemność sali musi się znajdować w przedziale od 20 do 450 miejsc);
- zabezpieczenie przed nadpisywaniem już wcześniej utworzonych tabel *IF NOT EXISTS*.

```
CREATE TABLE IF NOT EXISTS Seanse  
(  
    Id int AUTO_INCREMENT primary key,  
    IdFilmu int not null,  
    IdSali int not null,  
    DataSeansu date not null,  
    Godzina time not null,  
    Cena float not null,  
    WolneMiejsca int not null,  
    foreign key (IdFilmu) references Filmy(Id) ,  
    foreign key (IdSali) references Sale(Id)  
);
```

Rysunek 4.1 Generowanie tabeli seansów

```
CREATE TABLE IF NOT EXISTS Bilety
(
  Id int AUTO_INCREMENT primary key,
  IdKlienta int not null,
  IdRezerwacji int not null,
  foreign key (IdKlienta) references Uzytkownicy(Id),
  foreign key (IdRezerwacji) references Rezerwacje(Id)
);
```

Rysunek 4.2 Generowanie tabeli biletów - przykład użycia klucza głównego, kluczy obcych i ograniczenia "not null"

```
CREATE TABLE IF NOT EXISTS Sale
(
  Id int AUTO_INCREMENT primary key,
  NazwaSali varchar(30) unique not null,
  Pojemnosc int not null
  CHECK (pojemnosc BETWEEN 20 AND 450)
);
```

Rysunek 4.3 Generowanie tabeli sal - przykład użycia CHECK

4.2.2 Widoki

Utworzono trzy widoki:

Miejsca		_Seanse_		_Bilety_	
Id	int(11)	Id	int(11)	Id	int(11)
Tytul	varchar(30)	IdFilmu	int(11)	IdKlienta	int(11)
Data	date	Tytul	varchar(30)	Tytul	varchar(30)
Godzina	time	Rezyser	varchar(30)	Data	date
Cena	float	Rok	date	Godzina	time
NazwaSali	varchar(30)	Gatunek	varchar(30)	Cena	float
Rzad	int(11)	Dlugosc	varchar(30)	NazwaSali	varchar(30)
NrMiejsca	int(11)	IdSali	int(11)	Rzad	int(11)
Zajete	tinyint(1)	NazwaSali	varchar(30)	NrMiejsca	int(11)
		Data	date		
		Godzina	time		
		Cena	float		
		Miejsca	int(11)		

Rysunek 4.4 Wygenerowane widoki

- `_Seanse_` - rozszerza tabelę `Seanse` o dodatkowe informacje o filmie, którego dotyczy seans i sali, na której seans zostanie wyświetlony;

- `_Miejsca_` - rozszerza tabelę *Rezerwacje* o informacje takie jak nazwa sali, rząd i numer miejsca.
- `_Bilety_` - rozszerza tabelę *Bilety* o informacje takie jak tytuł filmu, data, cena, nazwa sali, rząd oraz numer miejsca

```
CREATE OR REPLACE VIEW _Seanse_ AS
SELECT Seanse.Id, Filmy.Id AS IdFilmu, Filmy.Tytul,
Filmy.Rezyser, Filmy.Rok, Filmy.Gatunek, Filmy.Dlugosc,
Sale.Id AS IdSali, Sale.NazwaSali, Seanse.DataSeansu,
Seanse.Godzina, Seanse.Cena, Seanse.WolneMiejsca
FROM Seanse
LEFT JOIN Filmy ON Filmy.Id=IdFilmu
LEFT JOIN Sale ON Sale.Id=IdSali;
```


Rysunek 4.5 Generowanie widoku seansów

```
CREATE OR REPLACE VIEW _Miejsca_ AS
SELECT Rezerwacje.Id, Rezerwacje.IdSeansu,
Sale.NazwaSali, Miejsca.Rzad, Miejsca.NrMiejsca,
Rezerwacje.Zajete FROM Rezerwacje
LEFT JOIN Miejsca ON Miejsca.Id=Rezerwacje.IdMiejsca
LEFT JOIN Sale ON Sale.Id=IdSali;
```

Rysunek 4.6 Generowanie widoku Miejsc

4.2.3 Procedury

Rysunek 4.7 przedstawia wszystkie procedury jakie zostały zaimplementowane. Natomiast na rysunku 4.8 pokazana została jedna przykładowa procedura, która dodając seans dodaje również pulę miejsc równą pojemności sali, w której odbędzie się seans do tabeli *Rezerwacje*.

Nazwa	Działanie				Typ
BiletyUsera	 Edytuj	 Wykonaj	 Eksport	 Usuń	PROCEDURE
DodajAdmina	 Edytuj	 Wykonaj	 Eksport	 Usuń	PROCEDURE
DodajFilm	 Edytuj	 Wykonaj	 Eksport	 Usuń	PROCEDURE
DodajSale	 Edytuj	 Wykonaj	 Eksport	 Usuń	PROCEDURE
DodajSeans	 Edytuj	 Wykonaj	 Eksport	 Usuń	PROCEDURE
DodajUzytkownika	 Edytuj	 Wykonaj	 Eksport	 Usuń	PROCEDURE
EdytujFilm	 Edytuj	 Wykonaj	 Eksport	 Usuń	PROCEDURE
EdytujSale	 Edytuj	 Wykonaj	 Eksport	 Usuń	PROCEDURE
EdytujSeans	 Edytuj	 Wykonaj	 Eksport	 Usuń	PROCEDURE
KupBilet	 Edytuj	 Wykonaj	 Eksport	 Usuń	PROCEDURE
SprawdzUzytkownika	 Edytuj	 Wykonaj	 Eksport	 Usuń	PROCEDURE
UsunFilm	 Edytuj	 Wykonaj	 Eksport	 Usuń	PROCEDURE
UsunRezerwacje	 Edytuj	 Wykonaj	 Eksport	 Usuń	PROCEDURE
UsunSale	 Edytuj	 Wykonaj	 Eksport	 Usuń	PROCEDURE
UsunSeans	 Edytuj	 Wykonaj	 Eksport	 Usuń	PROCEDURE
WyswietlBilet	 Edytuj	 Wykonaj	 Eksport	 Usuń	PROCEDURE
WyswietlMiejsca	 Edytuj	 Wykonaj	 Eksport	 Usuń	PROCEDURE
WyswietlSeanse	 Edytuj	 Wykonaj	 Eksport	 Usuń	PROCEDURE

Rysunek 4.7 Przykładowa procedura

Opisy procedur:

- BiletyUsera - wyświetla wszystkie bilety które zostały zakupione przez konkretnego użytkownika;
- DodajAdmina - procedura pozwala na dodanie nowego użytkownika o uprawnieniach administratora;
- DodajFilm - pozwala na dodanie nowego filmu do filmoteki kina;
- DodajSale - pozwala dodać do bazy danych nowej sali kinowej;
- DodajSeans - umożliwia dodanie nowego seansu do oferty kina;
- DodajUzytkownika - procedura pozwala na dodanie nowego użytkownika o standardowych prawach zwykłego użytkownika;
- EdytujFilm - pozwala na zmienienie wszystkich informacji o filmie dostępnych w bazie;
- EdytujSale - pozwala na zmianę nazwy sali;
- EdytujSeans - pozwala modyfikować datę godzinę i cenę seansu;
- KupBilet - tworzy nowy rekord w tabeli Bilety, przypisuje go do konkretnego użytkownika, oraz zmienia ilość wolnych miejsc na seansie, a w tabeli Rezerwacje oznacza miejsce jako zajęte;
- SprawdzUzytkownika - sprawdza czy użytkownik o podanym loginie i hasle istnieje w systemie;
- UsunFilm - usuwa film z filmoteki kina;

- UsunRezerwacje - usuwa wszystkie bilety, anuluje transakcję użytkownika, przywraca miejsce jako niezarezerwowane;
- UsunSale - usuwa sale i miejsca przypisane do sali, anuluje wszystkie seanse, które miały odbyć się na danej sali, i anuluje wszystkie bilety na te seanse;
- UsunSeans - anuluje seans i wszystkie bilety i rezerwacje na niego;
- WyszwietlBilet - wyświetla informacje o bilecie o podanym id;
- WyszwietlMiejsca - pokazuje wszystkie wolne miejsca na konkretny seans, korzystając z widoku _Miejsca_;
- WyszwietlSeanse - wyświetla rozszerzone informacje o seansach z podanym filmem, korzystając z widoku _Seanse_.

```
-- Dodaje seans i rezerwacje zależnie od ilosci miejsc na sali
delimiter //
DROP PROCEDURE IF EXISTS DodajSeans//
CREATE PROCEDURE DodajSeans(in _idFilmu int, in _idSali int, in _dataSeansu date, in _godzina time, in _cena float )
BEGIN
    SET @id=_idSali;
    SELECT @miejsca:=Pojemnosc FROM Sale WHERE Id=@id;

    INSERT INTO Seanse(IdFilmu,IdSali, DataSeansu, Godzina, Cena, WolneMiejsca) VALUES
    (_idFilmu,@id,_dataSeansu,_godzina,_cena,@miejsca);

    SET @idSeansu = LAST_INSERT_ID();
    SET @i=1;

    WHILE (@i<=@miejsca) DO
        INSERT INTO Rezerwacje(IdMiejsca,IdSeansu, Zajete) VALUES (@i,@idSeansu,'0');
        SET @i=@i+1;
    END WHILE;

END
//
```

Rysunek 4.8 Przykładowa procedura

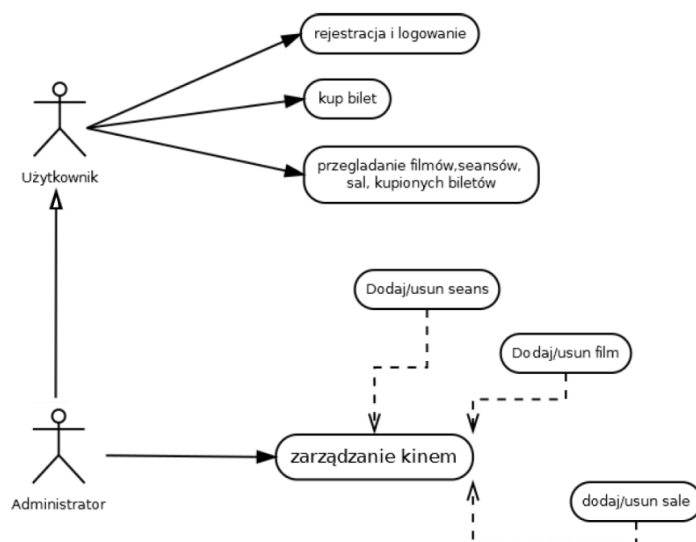
4.3 Wykorzystanie mechanizmów replikacji master-slave

Rozdział 5

Projekt i implementacja aplikacji klienckiej oraz REST API

5.1 Funkcje aplikacji

5.1.1 Diagram przypadków użycia

Rysunek 5.1 Diagram przypadków użycia

Użytkownik:

- tworzenie nowego konta (podanie loginu, hasła itp.);
- logowanie;
- przeglądanie filmów, seansów, kupionych biletów;
- kupowanie biletów.

Administrator:

- te same funkcjonalności co użytkownik;

- dodawanie/usuwanie/edytowanie seansów;
- dodawanie/usuwanie/edytowanie filmów;
- dodawanie/usuwanie/edytowanie dostępnych sal.

5.1.2 Scenariusz wybranych przypadków użycia

W poniższych tabelach umieszczone zostały scenariusze wybranych przypadków użycia.

Przypadek użycia	Rejestracja
Opis	Funkcja umożliwiająca założenie konta w systemie
Warunki początkowe	Brak konta
Warunki końcowe	System utworzył konto lub odrzucił żądanie
Przebieg podstawowy	1. Użytkownik podaje swoje dane (login, hasło itp.) 2. System sprawdza czy login nie jest zajęty 3. Jeśli login jest wolny, skok do pkt 6. 4. Wyświetlenie komunikatu o błędach 5. Skok do pkt 1. 6. Zakończenie rejestracji

Tabela 5.1 Scenariusz rejestracji

Przypadek użycia	Logowanie
Opis	Funkcja umożliwiająca użytkownikom uzyskanie dostępu do systemu
Warunki początkowe	Posiadanie własnego konta
Warunki końcowe	System autoryzował, bądź odrzucił użytkownika
Przebieg podstawowy	1. Użytkownik podaje swój login i hasło 2. System wyszukuje użytkownika 3. Jeśli użytkownik zostanie zweryfikowany, skok do pkt 6. 4. Wyświetlenie komunikatu o błędach 5. Skok do pkt 1. 6. Zakończenie logowania

Tabela 5.2 Scenariusz logowania

Przypadek użycia	zarządzanie kinem
Opis	Funkcja umożliwiająca pracownikom zarządzanie kinem
Warunki początkowe	Funkcja dostępna tylko dla zalogowanych pracowników
Warunki końcowe	Dokonanie zmiany w systemie
Przebieg podstawowy	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pracownik uruchamia aplikację zarządzania kinem 2. Wywołanie odpowiedniego przypadku w zależności od wybranej akcji do wykonania 3. Jeżeli wybrano 'Dodanie filmu', wywołanie przypadku "Dodanie filmu". Skok do pkt 8. 4. Jeżeli wybrano 'Dodanie seansu', wywołanie przypadku "Dodanie seansu". Skok do pkt 8. 5. Jeżeli wybrano 'Usuwanie filmu', wywołanie przypadku "Usuwanie filmu". Skok do pkt 8. 6. Jeżeli wybrano 'Usuwanie seansu', wywołanie przypadku "Usuwanie seansu". Skok do pkt 8. 7. Jeżeli wybrano 'Dodawanie sali', wywołanie przypadku "Dodanie sali". Skok do pkt 8. 8. Zakończenie procesu
Przebieg alternatywny	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pracownik wchodzi na stronę zarządzania kinem. 2. Wywołanie odpowiedniego przypadku w zależności od wybranej akcji do wykonania 3. Pracownik wylogował się z systemu 4. zakończenie procesu.

Tabela 5.3 Scenariusz zarządzania kinem

5.2 Realizacja wybranych funkcjonalności aplikacji

```

1 | kawalek kodu
2 | piru dzialaj
3 | folder rozdzial05
4 | plik kod.txt
5 | uwazaj na polskie znaki bo sie sypie

```

Listing 5.1 Przykładowy listing

5.3 Realizacja REST API

Rozdział 6

Wdrożenie i testowanie aplikacji

W tej części zostały zamieszczone obrazy działania wprowadzonej aplikacji. Aplikacja działa poprawnie i zgodnie z przewidywaniami.

Rozdział 7

Podsumowanie

Z powodzeniem zaprojektowano oraz zaimplementowano system obsługi bazodanowej kina. Wszelkie problemy związane z projektem zostały wyjaśniane i wnikliwie konsultowane z prowadzącym zajęcia projektowe. Mechanizmy wykorzystywane były skrupulatnie prezentowane na zajęciach, po drobnych korektach wprowadzono je do systemu bazodanowego tak, aby dążyć do implementacji pozbawionej błędów formalnych. System po wykonaniu testów -dodawania tabel, wypełniania ich rekordami działał poprawnie. Przetestowano moduły zabezpieczeń wspomniane w całym sprawozdaniu projektowym, również funkcjonowały poprawnie (zabezpieczenia m.in. przed SQLInjection).Projekt całościowo prezentowano na zajęciach projektowych.

W trakcie prac nad realizacją projektu udało się wykorzystać mechanizm replikacji *master-slave* oraz *master-slave* z opóźnieniem. Do ich konfiguracji wykorzystane zostało narzędzie *phpMyAdmin*.

Podczas prac nad projektem próbowano wykorzystać jako węzły rozproszonej bazy danych serwery na fizycznych urządzeniach *Raspberry PI*, jednak ilość dostępnych przez nas urządzeń nie pozwalała w pełni pokazać możliwości replikacji w systemie bazodanowym MySQL. Dodatkowo również na system operacyjny *raspbrian* nie była dostępna najnowsza wersja MySQL, przez co nie było możliwości m.in. wykonania replikacji z opóźnieniem. Również by replikacja działała wymagane było połączenie internetowe we wszystkich urządzeniach, łącznie z urządzeniem, na którym demonstrowane było działanie. W związku z tym w trakcie prac zrezygnowano z fizycznych urządzeń, a do stworzenia węzłów wykorzystano wirtualne kontenery stworzone w programie *docker*, przez co rozproszona baza danych działa w pełni lokalnie. W każdym konterze można było dodać dowolną wersję MySQL oraz *phpMyAdmin*.

Interfejs aplikacji bazodanowej jest przejrzysty i intuicyjny, nie jest skomplikowany, dodawanie kolejnych informacji – rekordów nie stanowi żadnych problemów, co jest ważnym atrybutem ze strony spojrzenia konsumenckiego. Implementacja całego projektu pozwoliła na swobodne korzystanie ze strony aktora pracownik jak i aktora klient. Klient posiada inne uprawnienia(na płaszczyźnie szeroko rozumianej rezerwacji seansu w kinie wraz z możliwością opłacenia). Pracownik ma możliwość przeglądania tych rezerwacji, dokonywać ich modyfikacji (np. nagła zmiana repertuaru). Zgodnie z warunkami zadania zaimplementowano możliwość wyświetlania odpowiednich widoków – lista filmów, seansów i biletów.

Spełniono wszystkie założenia projektowe postawione przez prowadzącego zajęcia jak i własne.

Literatura

- [1] Thomson L., Welling L., *PHP i MySQL. Tworzenie stron WWW*, Helion, Gliwice, 2001.
- [2] Strona internetowa: <http://wazniak.mimuw.edu.pl/index.php> - systemy rozproszone, zaawansowane systemy baz danych, dostęp: 22-11-2017.
- [3] Meloni J. C., *PHP-programowanie*, RM, Warszawa, 2001.
- [4] Knopczyński P., Talarczyk M., *Duplikacja i replikacja MySQL*, dostęp: 22-11-2017